

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково – педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«МІТІ РЕГУЛЮВАННЯ»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма: «Міжнародні економічні відносини»

вид дисципліни вибіркова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: ст. викл. кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Дмитрієв В. М.;
ст. викл. кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Сердюк Г. В.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

(підпис)

Надія КАЗАКОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

(підпис)

Надія КАЗАКОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково - методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Голова науково - методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Митне регулювання” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалаврів спеціальності «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є підвищення рівня підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» відповідно до міжнародних стандартів та набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок, формування у студентів сучасного правового мислення, ознайомлення студентів з загальними принципами організації здійснення митних процедур з якими можуть мати діло суб'єкти підприємницької діяльності при здійсненні ЗЕД.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.

ЗК6. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

– формування наступних фахових компетентностей:

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК9. Знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів: 5

1.4. Загальна кількість годин: 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Вибіркова дисципліна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
32 год.	18 год. (з них 4 год.- аудиторні, 14 год. – дистанційні)
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	- год.
Лабораторні заняття	
- год.	-год.
Самостійна робота	
86 год.	132 год.
Індивідуальні завдання	
-год.	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продуктованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН13. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативнорозпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Організація митного регулювання ЗЕД в Україні. Засади правового регулювання ЗЕД. Поняття та предмет митного регулювання. Митне законодавство України. Система митних органів України та їх задачі.

Тема 2. Діяльність митних органів в Україні. Основні принципи і цілі митного регулювання. Митна територія України і митний кордон. Митні органи в системі державного контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів України.

Тема 3. Сутність і зміст митного контролю. Поняття та зміст митного контролю. Види митного контролю. Здійснення митного контролю. Початок митного контролю. Призупинення митного контролю. Завершення митного контролю.

Тема 4. Оформлення товарів і транспортних засобів, переміщуваних через митний кордон України. Поняття, зміст і мета митного оформлення. Початок і завершення митного оформлення. Декларування товарів митним органам. Порядок ввезення і вивезення товарів. Митні документи та їх класифікація.

Тема 5. Митні режими, що застосовуються до товарів і транспортних засобів при їх переміщенні через митний кордон України. Поняття митного режиму. Види митного режиму. Вибір митного режиму при оформленні товарів і транспортних засобів в митних органах. Зміна митного режиму. Імпорт. Реімпорт. Експорт. Реекспорт. Транзит. Тимчасове ввезення. Тимчасове вивезення. Митний склад. Вільна митна зона. Безмитна торгівля. Переробка на митній території. Переробка за межами митної території. Знищення або руйнування. Відмова на користь держави.

Тема 6. Мито і митний тариф. Поняття та сутність мита і митного тарифу. Види мита. Функції мита і митного тарифу. Порядок нарахування мита. Сплата мита: ставки і пільги.

Тема 7. Митна вартість товарів. Визначення країни походження товару. Класифікація товарів, згідно УКТ ЗЕД. Митна вартість товарів та її визначення. Визначення митної вартості та інших характеристик товарів за допомогою системи QDPго. Вплив Правил «ІНКОТЕРМС» на митну вартість товарів.

Тема 8. Міжнародні митні привілеї і преференції. Митні привілеї і порядок їх надання. Закріплення митних привілеїв в міжнародних торгово – економічних угодах. Митні преференції (тарифні пільги). Порядок надання і застосування митних тарифних привілеїв. Вплив митних привілеїв та пільг на розмір митної вартості та нарахування мита.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Організація митного регулювання ЗЕД в Україні.	18	4	4	-		10	17	2	-	-		15
Тема 2. Діяльність митних органів в Україні.	14	2	2	-		10	17	2	-	-		15
Тема 3. Сутність і зміст митного контролю.	18	4	4	-		10	19	2	-	-		17
Тема 4. Оформлення товарів і транспортних засобів, переміщуваних через митний кордон України.	18	4	4	-		10	19	2	-	-		17
Тема 5. Митні режими, що застосовуються до товарів і транспортних засобів при їх переміщенні через митний кордон України.	24	5	5	-		14	24	4	-	-		20
Тема 6. Мито і митний тариф.	22	5	5	-		12	17	2	-	-		15
Тема 7. Митна вартість товарів.	18	4	4			10	20	2				18
Тема 8. Міжнародні митні привілеї і преференції.	18	4	4			10	17	2				15
Усього годин	150	32	32	-	-	86	150	18	-	-	-	132

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація митного регулювання ЗЕД в Україні. Еволюція митної системи в Україні.	4
2.	Діяльність митних органів в Україні. Розв'язання задач.	2
3.	Сутність і зміст митного контролю. Розв'язання задач	4
4.	Оформлення товарів і транспортних засобів, переміщуваних через митний кордон України. Розв'язання задач	4
5.	Митні режими, що застосовуються до товарів і транспортних засобів при їх переміщенні через митний кордон України. Розв'язання задач	5
6.	Мито і митний тариф. Розв'язання задач пара	5
7.	Митна вартість товарів. Розв'язання задач	4
8.	Міжнародні митні привілеї і преференції. Розв'язання задач	4
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Організація митного регулювання ЗЕД в Україні. Митні процедури при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту. За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми задля підготовки до практичного заняття, а також з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	10	15
2.	Діяльність митних органів в Україні. Переміщення та пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України. З метою підготовки до практичного заняття опрацювати лекційний матеріал та додаткову літературу.	10	15
3.	Сутність і зміст митного контролю. Контрабанда. Підготовка до семінарського заняття та поточної контрольної роботи за темою.	10	17
4.	Оформлення товарів і транспортних засобів, переміщуваних через митний кордон України. Особливості сплати і нарахування єдиного податку для фізичних осіб. Підготовка до семінарського заняття шляхом вивчення додаткової літератури та закріплення отриманих знань у роботі з митною програмою QDPro.	10	17
5.	Митні режими, що застосовуються до товарів і транспортних засобів при їх переміщенні через митний кордон України. Вивчити питання теми задля підготовки до практичного заняття, а також з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю за допомогою рекомендованої літератури.	14	20
6.	Мито і митний тариф. Переміщення товарів під негласним контролем. З метою підготовки до практичного заняття опрацювати додаткову літературу за темою.	12	15
7.	Митна вартість товарів. Митні органи як органи дізнання та їх оперативно-розшукова діяльність. Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	10	18
8.	Міжнародні митні привілеї і преференції. Процесуальні дії у справі про порушення митних правил та порядок їх проведення. Проведення у справах про порушення митних правил. Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	10	15
Загалом		86	132

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені планом навчання.

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентом, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної роботи студента.

Використовуються такі методи навчання, як словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вирішення задач, відповіді на тести, практична робота); методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні, тощо.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять. При вивченні дисципліни «Митне регулювання» застосовуються наступні методи контролю: усний та письмовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі письмового контролю на практичних заняттях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на заняттях, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення балів, при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Кожен окремий розділ включає практичні заняття, завдання для самостійної роботи, письмові поточні контрольні роботи тощо.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену в 7 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційного завдання – 40 (для студентів денної форми навчання).

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Разом	Екзамен	100
60								60	40	

T1, T2 ... T8 – теми.

Загальна кількість балів за успішне виконання завдань - 60.

З них: написання поточної контрольної роботи №1 – 10 балів (10 тестових питань по 0,5 б., 1 задача – 5 б.).

написання поточної контрольної роботи №2 – 10 балів (10 тестових питань по 0,5 б., 1 задача – 5 б.).

активна участь у семінарських заняттях – 35 балів (участь у обговореннях, розв'язання задач).

робота з програмою QDPro – 5 балів.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань - 40.

Час виконання - 45 хвилин.

Критерії оцінювання відповідей на екзамені: належна відповідь на 2 теоретичних питання та виконання тестових завдань.

Теоретичні питання – кожне по 15 балів, тестові завдання – 10 балів (5 тестових завдань по 2 б.).

У випадку використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію й одержує загальну нульову оцінку (0).

Набрана кількість рейтингових балів студентом є основою для оцінки за національною шкалою й за шкалою ECTS .

За результатами поточного й підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Критерії оцінювання детально описані в навчально-методичному комплексі дисципліни.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен (білет складається з двох теоретичних питань(по 15 балів) та 5 тестових завдань (по 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Митне регулювання», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1993>

10. Рекомендована література

Основна література

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495 VI // Відомості Верховної Ради України. — 2012 — № 44—48. — Ст. 522.
2. Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи: Закон України// Відомості Верховної Ради України. - № 405-VII від 04.07.13
3. Гребельник О. П. Митна справа. підручник. 4-те вид. оновл. та доповн. / О. П. Гребельник – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 472 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / А.П. Рум'янцев, Н.С. Рум'янцева. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
5. Митний контроль автомобільних перевезень: збірник законодавства. - К.; ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 176 с.
6. Митний контроль морських перевезень: збірник законодавства. - К.; ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 182 с.
7. Митний контроль на залізничному транспорті: збірник законодавства. - К.; ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 746 с.

Допоміжна література

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України// Відомості Верховної Ради України. - № 959-XII від 16.04.1991 р.
2. Про державний кордон України: Закон України// Відомості Верховної Ради України. - № 1777-XII від 04 листопада 1991 р.
3. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України// Відомості Верховної Ради України. - № 3857-XII від 21 січня 1994 р.
4. Про Митний тариф України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - N 584-VII від 19 вересня 2013 р.
5. Положення про Державну митну службу України: Указ Президента України від 12.05.2011 р. № 582/2011 // Там же. – 2011. – № 37. – Ст. 1514.
6. Про Державну фіскальну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236 // Там же. – 2014. – № 55. – Ст. 1507.

7. Годованець, О. В. Фінансово-економічний механізм здійснення митного контролю / О. В. Годованець // Формування ринкових відносин в Україні. - 2015. - № 11. - С. 12-17.
8. Додін Є.В. Правове регулювання переміщення гуманітарної допомоги через митний кордон України: монографія / Є.В. Додін, Н.О. Коваль, В.В. Прокопенко. – Чернівці: Технодрук, 2015. – 166 с.
9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 408 с.
10. Качан В. В. Особливості митних формальностей в режимі прикордонної торгівлі / В. В. Качан // Митна справа – 2013. – №1. – С. 56-65.
11. Правове регулювання міжнародних перевезень: навчальний посібник / О.В. Столяровський. – К.: Знання, 2012. – 318 с.
12. Федотова, І. Ю. Митні органи в суб'єктному складі митних правовідносин / І. Ю. Федотова // Митна справа. - 2012. - № 4. - С. 113-117.
13. Філатов Віктор Вікторович. Імплементация міжнародних норм до митного законодавства України : монографія / Філатов Віктор Вікторович ; Донец. ун-т економіки та права, Ін-т права. – Донецьк : ДонУЕП, 2013. – 201 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
2. Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс] – Режим доступу: sfs.gov.ua
3. МЕГА НаУ, професійна правова система [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.nau.kiev.ua
4. Урядовий портал, єдиний веб – портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс] – Режим доступу: kmu.gov.ua

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1993>) та GoogleClassroom (<https://classroom.google.com/u/0/c/MTUxNTE1MjM5MTYw>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборобою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Митне регулювання», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1993>.